

PATVIRTINTA

Šilalės švietimo pagalbos tarnybos direktoriaus
2019 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. Į-82

MOKINIO SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATsirandančius dėl išskirtinių gabumų) PEDAGOGINIŲ, PSICHOLOGINIŲ, MEDICININIŲ IR SOCIALINIŲ PEDAGOGINIŲ ASPEKTAIS ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI SKYRIMO ŠILALĖS ŠVIETIMO PAGALBOS TARNYBOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo Šilalės švietimo pagalbos tarnyboje (toliau - Tarnyba) tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 „Dėl Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V- 395 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių klasifikatoriaus patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-662 „Dėl pedagoginių psichologinių tarnybų darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

2. Aprašas nustato mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo (toliau – Įvertinimas) ir specialiojo ugdymosi ir (ar) specialiosios pedagoginės, psichologinės, socialinės pedagoginės, specialiosios pagalbos (toliau – Švietimo pagalba) skyrimo mokiniams (vaikams) nuo gimimo iki 21 metų tvarką bei dokumentaciją.

3. Įvertinimo tikslas – nustatyti švietimo pagalbos ir paslaugų reikmes, rekomenduoti ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo bendrosios programos, profesinio mokymo programos, neformaliojo vaikų švietimo programos pritaikymą, specialiąsias mokymo ir techninės pagalbos priemones, ugdymosi aplinkos pritaikymo būdus, siekiant sudaryti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiam mokiniui (vaikui) optimalias ugdymosi sąlygas.

4. Įvertinimą atlieka:

4.1. Mokyklos vaiko gerovės komisija (toliau – Komisija);

4.2. Švietimo pagalbos tarnyba (toliau – Tarnyba);

4.3. Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras;

4.4. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centras;

4.5. Švietimo ir mokslo ministerijos Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras (toliau – Centras).

5. Specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą skiria:

5.1. Tarnybos vadovas (specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą);

5.2. Mokyklos vadovas (Švietimo pagalbą).

Pagrindinės šio Aprašo sąvokos:

- **Švietimo pagalba** – mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams specialistų teikiama pagalba, kurios tikslas – didinti švietimo veiksmingumą.

- **Specialieji ugdymosi poreikiai** – pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmė, atsirandanti dėl išskirtinių asmens gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių.

II SKYRIUS

ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO DOKUMENTAI

6. Pirminio Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai:

6.1. **Anketa**, pildoma pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 2 priedą;

6.2. **Vaiko gerovės komisijos pažymos dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo** kopija, pildoma pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 5 priedą;

6.3. **Sutikimas**, pildomas pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 6 priedą;

6.4. Mokinio rašto darbai (lietuvių kalbos, matematikos kontroliniai ir klasės darbai, piešiniai, išrašas iš elektroninio dienyno).

6.5. Tarnybos specialistai gali kreiptis į mokyklą, kurioje ugdomas mokinys, Komisiją dėl papildomos informacijos.

7. Pakartotinio Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai:

7.1. **Anketa**, pildoma pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 2 priedą;

7.2. **Ugdymosi pasiekimų aprašas**, pildomas pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 3 priedą;

7.3. **Vaiko gerovės komisijos pažymos dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo** kopija, pildoma pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 5 priedą;

7.4. **Sutikimas**, pildomas pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 6 priedą;

7.5. Programos, pagal kurias buvo ugdomas vaikas (pritaikytos Bendrosios arba individualizuotos programos);

7.6. Mokinio rašto darbai (lietuvių kalbos, matematikos kontroliniai ir klasės darbai, piešiniai, išrašas iš elektroninio dienyno).

III SKYRIUS

ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO TVARKA

8. Vaiko, neugdomo mokykloje, specialiųjų ugdymosi poreikių Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo tvarka:

8.1. Tėvai (globėjai), kuriems kyla vaiko ugdymo sunkumų (kalbos, bendravimo, elgesio ir kitų) namuose, kreipiasi į Tarnybą dėl Įvertinimo pateikdami Tarnybos direktoriui prašymą raštu, vaiko piešinių ar kitokių darbų, vaiko sveikatos būklės įvertinimo dokumentų kopijas.

8.2. Tarnybos specialistai (specialusis pedagogas, psichologas, logopedas, vaikų gydytojas neurologas ir (ar) neurologas, socialinis pedagogas) atlieka Įvertinimą, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pildo Tarnybos pažymą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo, pildoma pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 7 priedą. Įvertinimo rezultatai aptariami su tėvais (globėjais).

8.3. Tarnyba prireikęs tėvų (globėjų) sutikimu, skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo, pildoma pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 8 priedą.

9. Mokinio, ugdomo ikimokyklinio ugdymo mokykloje, bendrojo ugdymo mokykloje, profesinio mokymo įstaigoje, bei mokinio, ugdomo ikimokyklinio ugdymo mokykloje (grupėje), bendrojo ugdymo mokykloje (klasėje), skirtoje mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo tvarka:

9.1. Komisija, atlikusi Įvertinimą, nustačiusi mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir nusprendusi, kad mokiniui reikalinga švietimo pagalba, įrašo jį į Švietimo pagalbos gavėjų sąrašą (1 priedas). Komisijos pirmininkas Švietimo pagalbos gavėjų sąrašą raštu suderina su Tarnyba. **Švietimo pagalbos gavėjų sąrašas (1 priedas) pateikiamas Tarnybai 2 kartus kiekvienais mokslo metais: iki rugsėjo 20 d. ir iki sausio 30 d.; Švietimo pagalbos specialistų (specialiojo pedagogo, logopedo, psichologo, socialinio pedagogo) teikiamos pagalbos aprašas (2 priedas) pateikiamas Tarnybai 1 kartą kiekvienais mokslo metais: iki birželio 20 d.**

9.2. Komisija, nusprendusi, kad mokiniui yra tikslinga pritaikyti ikimokyklinio ugdymo programą, priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą ar bendrojo ugdymo bendrąsias programas ir skirti specialųjį ugdymąsi, gavusi tėvų (globėjų) Sutikimą, pildomas pagal švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 patvirtinto Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo 4 priedą, kreipiasi į Tarnybą dėl išsamesnio Įvertinimo. Komisija pateikia Tarnybai Vaiko gerovės komisijos pažymos dėl specialiųjų ugdymosi poreikių pirminio/pakartotinio įvertinimo kopiją (nurodyta Aprašo 7.3 papunktyje), patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka, mokinio rašto darbų, piešinių, mokinio sveikatos būklės įvertinimo dokumentus.

9.3. Tarnyba atlieka Įvertinimą, nustato specialiųjų ugdymosi poreikių lygį ir pildo Tarnybos pažymą dėl Įvertinimo (nurodyta Aprašo 8.2 papunktyje). Įvertinimą atlikę specialistai rezultatus aptaria su tėvais (globėjais) ir ugdančiu (-iais) pedagogu (-ais), prireikęs tėvų (globėjų) sutikimu skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl skyrimo (nurodyta Aprašo 8.3 papunktyje).

9.4. Tarnyba, kartu su mokykla, kurioje mokosi mokinys, turintis klausos sutrikimą (arba kochlearinį implantą), privalo kreiptis į Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centrą dėl Įvertinimo, specialiųjų mokymo ir techninės pagalbos priemonių, ugdymosi aplinkos pritaikymo. Mokinio Įvertinimą atlieka Lietuvos kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centro specialistai kartu su Tarnybos specialistais. Prireikęs tėvų (globėjų) sutikimu Tarnyba skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl skyrimo (nurodyta Aprašo 8.3 papunktyje).

9.5. Tarnyba, kartu su mokykla, kurioje mokosi mokinys, turintis regos sutrikimą (arba yra kurčneregys), privalo kreiptis į Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centrą dėl Įvertinimo, specialiųjų mokymo ir techninės pagalbos priemonių, ugdymosi aplinkos pritaikymo. Mokinio Įvertinimą atlieka Lietuvos aklųjų ir silpnaregių ugdymo centro specialistai kartu su Tarnybos

specialistais. Prireikus tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu Tarnyba skiria specialųjį ugdymąsi ir (ar) Švietimo pagalbą ir pildo Pažymą dėl skyrimo (nurodyta Aprašo 8.3 papunktyje).

9.6. Ikimokyklinio ugdymo mokyklos, Bendrojo ugdymo mokyklos Komisija kreipiasi į Tarnybą dėl pakartotinio Įvertinimo, jei tai rekomenduota ankstesniojo Įvertinimo Tarnyboje metu arba jei Komisija yra nutarusi patikslinti išvadą apie specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) grupę, lygį arba ikimokyklinio ugdymo programos, priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos, bendrojo ugdymo bendrųjų programų pritaikymą. Komisija pateikia Tarnybai Pasiekimų aprašo (nurodyta Aprašo 7.2 papunktyje) kopiją, patvirtintą teisės aktų nustatyta tvarka. Į Tarnybą dėl pakartotinio Įvertinimo gali kreiptis ir mokinio tėvai (globėjai).

9.7. Tarnyba atlieka pakartotinį Įvertinimą ir pildo Tarnybos pažymą dėl Įvertinimo (nurodyta Aprašo 8.2 papunktyje), prireikus pratęsia specialųjį ugdymąsi (pildo Pažymą dėl skyrimo (nurodyta Aprašo 8.3 papunktyje) arba jį nutraukia.

10. Tėvai (globėjai) į Komisiją dėl vaiko Įvertinimo gali kreiptis savo iniciatyva, pateikdami Komisijai prašymą raštu, vaiko pusmečio (ar) trimestro ugdymosi pasiekimų suvestinę, rašto darbus, piešinius, prireikus, vaiko sveikatos būklės įvertinimo dokumentų kopijas.

11. Specialusis ugdymasis gali būti nuolatinis ar laikinas. Jei nėra nurodoma, kad būtina atlikti pakartotinį Įvertinimą, laikoma, kad yra skirtas nuolatinis specialusis ugdymasis. Jei nurodoma pakartotinio Įvertinimo data, specialusis ugdymasis yra skirtas laikinai.

12. Mokiniui padarius pažangą ir pasiekus bendrosiose programose numatytą patenkinamą pasiekimų lygį, Komisija raštu kreipiasi į Tarnybą dėl specialiojo ugdymosi nutraukimo ir pateikia dalyko (-ų) ugdymosi Pasiekimų aprašą (nurodyta Aprašo 7.2 papunktyje). Tarnyba, išnagrinėjusi Komisijos pateiktus dokumentus, specialųjį ugdymąsi Tarnybos vadovo sprendimu nutraukia arba atlieka pakartotinį Įvertinimą.

13. Tėvams (globėjams) atsisakius specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos teikimo jų vaikui, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos teikimas nutraukiamas pateikus mokyklos vadovui prašymą raštu. Prašymas turi būti pateikiamas iki einamųjų metų rugsėjo pirmosios dienos. Mokyklos vadovas raštu apie tai informuoja Tarnybą.

14. Mokinio išvadų aptarime dalyvauja vaikas, tėvas (globėjas), mokyklos Vaiko gerovės komisijos atstovas ir/ar ugdantis pedagogas. Nesant galimybei dalyvauti visiems išvardytiems asmenims, išvadų aptarimas ir dokumentų atidavimas vyksta dalyvaujant vienam iš tėvų (globėjų).

15. Už Tarnybos išvadų ir dokumentų pristatymą į mokinio ugdymo įstaigą atsako asmuo, jas atsiėmęs iš Tarnybos.

IV SKYRIUS

ĮVERTINIMO IR SPECIALIOJO UGDYMO SI IR (AR) ŠVIETIMO PAGALBOS SKYRIMO DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS IR PERDAVIMAS

16. Mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, išvykus į kitą mokyklą, jo Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai perduodami kitai mokyklai tėvų (globėjų) sutikimu.

17. Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentai Tarnyboje saugomi ir tvarkomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka. Pasibaigus saugojimo terminui, dokumentai sunaikinami.

18. Tarnyba atsako už Įvertinimo, specialiojo ugdymosi ir (ar) Švietimo pagalbos skyrimo dokumentų konfidencialumą.

19. Tarnyba informaciją apie mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius ir jų tenkinimą teikia suinteresuotoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka.